

Briselē, 30.5.2016.
COM(2016) 363 final

2013/0027 (COD)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas par pasākumiem, kas nodrošinātu vienādi augsta līmeņa tīklu un informācijas drošību visā Savienībā, pieņemšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas par pasākumiem, kas nodrošinātu vienādi augsta līmeņa tīklu un informācijas drošību visā Savienībā, pieņemšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

1. PAMATINFORMĀCIJA

Datums, kad priekšlikums nosūtīts Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2013) 48 — 2013/0027/COD): 07.02.2013.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinuma datums: 22.05.2013.

Eiropas Parlamenta nostājas datums (pirmais lasījums): 13.03.2014.

Padomes nostājas pieņemšanas datums: 17.05.2016.

2. KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

Pirmkārt, priekšlikums paredz, ka visām dalībvalstīm jānodrošina minimālais valsts spēju līmenis, un tāpēc tām:

- jāizveido tīkla un informācijas drošības (TID) kompetentās iestādes;
- jāizveido datordrošības incidentu reaģēšanas vienības (CSIRT);
- jāpieņem valsts TID stratēģijas un valsts TID sadarbības plāni.

Otrkārt, valstu kompetentajām iestādēm būtu jāsadarbjas vienotā tīklā, kas nodrošinātu drošu un efektīvu koordināciju, tostarp koordinētu informācijas apmaiņu, kā arī atklāšanu un reaģēšanu ES līmenī. Šajā tīklā dalībvalstīm vajadzētu apmainīties ar informāciju un sadarboties, lai apkarotu TID apdraudējumus un incidentus, pamatojoties uz Eiropas TID sadarbības plānu. Lai nodrošinātu visu attiecīgo iestāžu pienācīgu un savlaicīgu iesaisti, priekšlikums arī prasa informēt tiesībsargāšanas iestādes par krimināla rakstura incidentiem un iesaistīt Eiropu ES mēroga koordinācijas mehānismos.

Treškārt, pamatojoties uz Elektronisko komunikāciju pamatdirektīvā paredzēto modeli, priekšlikuma mērķis ir nodrošināt, ka tiek attīstīta riska pārvaldības kultūra un veikta informācijas apmaiņa starp privāto un publisko sektoru. Uzņēmumiem, kuri darbojas konkrētās kritiskās infrastruktūras nozarēs, un valsts pārvaldes iestādēm būs jānovērtē riski, ar ko tie saskaras, un jāpieņem piemēroti un samērīgi pasākumi TID nodrošināšanai. Tiem būs jāziņo kompetentajām iestādēm par visiem incidentiem, kas nopietni apdraud to tīklus un

informācijas sistēmas un būtiski ietekmē svarīgāko pakalpojumu sniegšanas un preču piegādes nepārtrauktību.

3. KOMENTĀRI PAR PADOMES NOSTĀJU

Kopumā Padomes nostāja atbalsta Komisijas priekšlikuma galvenos mērķus, proti, nodrošināt vienādi augsta līmeņa tīklu un informācijas drošību. Tomēr Padome ir izdarījusi vairākas izmaiņas attiecībā uz to, kā sasniegt šo kopējo mērķi.

Valstu kiberdrošības spējas

Padomes nostāja paredz, ka dalībvalstīm būs jāpieņem valsts TID stratēģija, kurā noteikti stratēģiskie mērķi un piemēroti rīcībpolitikas un regulatīvie pasākumi kiberdrošības jomā. Dalībvalstīm būs arī jāieceļ valsts kompetentā iestāde šīs direktīvas īstenošanai un izpildei, kā arī datordrošības incidentu reaģēšanas vienības (CSIRT), kas būs atbildīgas par incidentu un risku pārvaldību.

Lai gan Padomes nostāja neparedz, ka dalībvalstīm būtu jāpieņem valsts TID sadarbības plāni, kā bija paredzēts sākotnējā priekšlikumā, nostājai var piekrist, jo daži sadarbības plāna aspekti ir saglabāti noteikumos par TID stratēģiju.

Dalībvalstu sadarbība

Padomes nostāja paredz, ka ar direktīvu tiks izveidota “Sadarbības grupa”, kuru veidos pārstāvji no dalībvalstīm, Komisijas un Eiropas Savienības Tīklu un informācijas drošības aģentūras (ENISA) un kuras mērķis būs atbalstīt un sekmēt stratēģisku sadarbību un informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm. Ar direktīvu tiks arī izveidots datordrošības incidentu reaģēšanas vienību tīkls jeb CSIRT tīkls, kurš veicinās ātru un sekmīgu operatīvo sadarbību konkrētu kiberdrošības incidentu gadījumā, kā arī dalīšanos informācijā par riskiem.

Lai gan Padomes nostājas pieeja būtiski atšķiras no sākotnējā priekšlikumā ierosinātās, nostāja ir atbalstāma, jo tā kopumā ir saskanīga ar mērķi uzlabot sadarbību starp dalībvalstīm.

Drošības un paziņošanas prasības pamatpakalpojumu sniedzējiem

Padomes nostāja paredz, ka “pamatpakalpojumu sniedzējiem” (kas ir ekvivalents “kritiskās infrastruktūras apsaimniekotājiem” sākotnējā priekšlikumā) būs jāveic piemēroti drošības pasākumi un jāziņo attiecīgajai valsts iestādei par nopietniem incidentiem. Tomēr Padome neatbalstīja valstu kompetentajām iestādēm noteikto pienākumu ziņot tiesībsargsardības iestādēm par krimināla rakstura incidentiem..

Tāpat kā to paredzēja sākotnējais priekšlikums, arī Padomes nostāja aptver pakalpojumu sniedzējus enerģētikas, transporta, banku, finanšu tirgu infrastruktūru un veselības nozarē. Tomēr Padomes nostāja vēl papildus aptver ūdens un digitālās infrastruktūras nozari.

Minētie pakalpojumu sniedzēji dalībvalstīm būs jāapzina, izmantojot noteiktus kritērijus, piemēram, nosakot, vai pakalpojums ir būtisks īpaši svarīgu sabiedrisku vai ekonomisku darbību nodrošināšanai. Lai gan sākotnējais priekšlikums šādu procesu neparedzēja, to var atbalstīt, ņemot vērā, ka dalībvalstīm ir pienākums iesniegt Komisijai informāciju, kas vajadzīga, lai novērtētu, vai dalībvalstis pamatpakalpojumu sniedzēju apzināšanai izmanto konsekvētu pieeju.

Valsts pārvaldes iestādes kā tādas Padomes nostājā nav aptvertas. Tomēr, ja tās atbildīs 5. panta kritērijiem, dalībvalstīm tās būs jāatzīst par pamatpakalpojumu sniedzējām, jo šādus pakalpojumus var sniegt gan publiskas, gan privātas struktūras.

Drošības un paziņošanas prasības digitālo pakalpojumu sniedzējiem

Saskaņā ar Padomes nostāju dalībvalstīm būs jānodrošina, ka digitālo pakalpojumu sniedzēji (DPS) veic piemērotus drošības pasākumus un paziņo par incidentiem kompetentajai iestādei. Padomes nostāja aptver tiešsaistes tirdzniecības vietas (ekvivalents e-tirdzniecības platformām sākotnējā priekšlikumā), mākoņdatošanas pakalpojumus un meklētājprogrammas. Salīdzinājumā ar sākotnējo priekšlikumu Padomes nostāja neaptver:

- interneta maksājumu vārtejas — tās tagad aptver pārskatītā Maksājumu pakalpojumu direktīva;
- lietotņu veikalus — tās saprot kā tiešsaistes tirdzniecības vietu veidu;
- sociālos tīklus — pēc Padomes politiskās vienošanās ar Eiropas Parlamentu.

Saskaņā ar Padomes nostāju Komisijai ir piešķirtas īstenošanas pilnvaras, kas tai ļauj noteikt procesuālo kārtību, kas vajadzīga Sadarbības grupas darbībai, kā arī detalizētāk noteikt elementus, kas attiecas uz DPS, tostarp DPS paziņošanas prasībām piemērojamos formātus un procedūras.

Komisija atbalsta augstāk izklāstīto.

Pēc neoficiālām trīspusējām apspriedēm 2014. gada 14. oktobrī, 2014. gada 11. novembrī, 2015. gada 30. aprīlī, 2015. gada 29. jūnijā, 2015. gada 17. novembrī un 2015. gada 7. decembrī Eiropas Parlaments un Padome panāca pagaidu politisku vienošanos par tekstu.

Padome šo politisko vienošanos apstiprināja 2015. gada 18. decembrī. 2016. gada 17. maijā Padome pieņēma nostāju pirmajā lasījumā.

4. SECINĀJUMS

Komisija atbalsta iestāžu sarunu rezultātus un tāpēc var akceptēt Padomes nostāju pirmajā lasījumā.